CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova (old)

Apel public privind bugetul justi?iei în anul 2011

Cibotaru Mihaela · Friday, March 4th, 2011

Organiza?iile semnatare ale prezentului Apel î?i exprim? îngrijorarea în leg?tur? cu randamentul redus al eforturilor reale de reformare a justi?iei ?i resursele insuficiente alocate în acest sens de autorit??ile politice ale statului în bugetul pentru anul 2011.

La baza acestor îngrijor?ri stau urm?toarele constat?ri:

1. Actualul Guvern ?i Parlamentul Republicii Moldova ?i-au asumat reforme substan?iale în domeniul justi?iei, care implic? inevitabil cheltuieli importante, suplimentarea considerabil? a resurselor financiare alocate justi?iei fiind o prioritate prev?zut? în Programul de Guvernare.

2. Proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2011 a fost prezentat de c?tre Ministerul Finan?elor spre examinare Guvernului ?i urmeaz? a fi aprobat de c?tre Guvern în cel mai apropiat timp. Conform proiectului, publicat pe pagina web a Ministerului Finan?elor, cheltuielile alocate pentru instan?ele judec?tore?ti constituie 159,200 mii lei, fa?? de 131,500 mii lei prev?zu?i în Legea bugetului de stat pentru anul 2010 (cheltuielile reale în urma execut?rii bugetului difer?). Astfel, cheltuielile pentru toate instan?ele judec?tore?ti din ?ar? (53 la num?r), programate pentru anul 2011, sînt cu 21% mai mari decît cele prev?zute pentru anul 2010.

3. Legisla?ia Republicii Moldova reglementeaz? distinct procedura de estimare ?i alocare a cheltuielilor pentru înf?ptuirea justi?iei. Potrivit art.121 al Constitu?iei, resursele financiare ale instan?elor judec?tore?ti sînt aprobate de Parlament ?i sînt incluse în bugetul de stat, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii (a se vedea ?i art.22 al Legii privind organizarea judec?toreasc?). Acest mecanism a fost pus în aplicare în anul 2008, prin Hot?rîrea Parlamentului nr.183-XVI din 10.07.2008, dar nu a mai fost respectat la elaborarea bugetelor pentru anii 2009-2010, de?i Consiliul Superior al Magistraturii a f?cut propunerile corespunz?toare Parlamentului.

4. Pentru anul 2011, Consiliul Superior al Magistraturii a estimat ?i aprobat proiectele bugetelor cur?ilor de apel ?i ale judec?toriilor, în sum? de 170442,8 mii lei (Hot?rârea CSM nr. 358/23 din 23.07.2010). Aceast? sum? include doar cheltuielile elementare ale instan?elor judec?tore?ti ?i nu iau în calcul bugetul Cur?ii Supreme de Justi?ie ?i nici eventualele reforme. Totu?i, demersul Consiliului Superior al Magistraturii nu a fost examinat de Parlament, iar suma inclus? de Ministerul Finan?elor în proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2011 este cu 19% mai mic? decât cheltuielile elementare solicitate de Consiliul Superior al Magistraturii. În acela?i timp, pentru anul 2011, numai veniturile preconizate a fi acumulate în buget de la taxa de stat pentru cauzele examinate în instan?ele judec?tore?ti sânt de 90,000 mii lei, adic?, de 57% din suma total?

alocat? pentru instan?ele judec?tore?ti.

5. Reforma justi?iei constituie o prioritate major? a actualei guvern?ri, care s-a angajat s? asigure schimb?ri calitative în domeniu ?i s? redea încrederea în justi?ie, âns? aceste schimb?ri nu vor fi posibile f?r? investi?ii publice considerabile. Cu regret, constat?m c? declara?iile politice nu sî?nt sus?inute cu eforturi administrative ?i investi?ii financiare pe m?sur?, iar aceast? abordare nu va contribui la schimbarea esen?ial? a situa?iei.

Pentru a preveni efectele negative, în contextul examin?rii proiectului legii bugetului de stat pentru anul 2011, facem apel c?tre Guvernul ?i Parlamentul Republicii Moldova, îndemnînd aceste autorit??i ale statului, s?:

- reevalueze necesit??ile financiare reale pentru justi?ie ?i s? majoreze considerabil cuantumul mijloacelor alocate, începînd cu anul curent, inclusiv prin indicarea suportului financiar extern preconizat sau posibil pentru a acoperi anumite cheltuieli;
- instituie garan?ii legislative de finan?are adecvat? a justi?iei;
- depun? eforturi sporite pentru implementarea prioritar? a Concep?iei privind finan?area sistemului judec?toresc;
- colaboreze cu Consiliul Superior al Magistraturii la aprobarea surselor alocate pentru func?ionarea instan?elor judec?tore?ti ?i s? ?in? cont de estim?rile pentru func?ionarea adecvat? a tuturor instan?elor, punînd accent pe asigurarea transparen?ei ?i publicit??ii proceselor;
- înceap? implementarea reformelor prin promovarea m?surilor care nu necesit? modific?ri legislative serioase (suplimentarea num?rului de judec?tori, instituirea func?iilor de asisten?i ai judec?torilor ?i procurorilor);
- propun? de urgen?? revizuirea sistemului de remunerare a judec?torilor, procurorilor, grefierilor ?i altor salaria?i publici implica?i în procesul de înf?ptuire a justi?iei, determinînd stabilitate ?i o perspectiv? clar? a evolu?iilor în domeniu;
- contribuie la asigurarea activit??ii eficiente a Consiliului Superior al Magistraturii (sediu, dotare tehnico-material?, salarizare corespunz?toare a personalului CSM).

Examinarea ?i promovarea proiectului legii bugetului de stat pentru anul 2011 constituie o prim? oportunitate eficient? pentru demonstrarea seriozit??ii ?i voin?ei politice de promovare a reformelor în justi?ie ?i ratarea acestei oportunit??i va men?ine starea de lucruri în faz? de stagnare, care demult trebuie dep??it?.

* * *

Persoane de contact:

Corneliu GURIN, ADEPT

Vladislav GRIBINCEA, Centrul de Resurse Juridice din Moldova

This entry was posted on Friday, March 4th, 2011 at 11:28 am and is filed under Nout??i

You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Both comments and pings are currently closed.